

Delft verdient het!

Coalitieakkoord Delft 2014-2018

STIP

PvdA

Inleiding

Wij – D66, STIP, GroenLinks, Partij van de Arbeid en VVD – nemen de verantwoordelijkheid om Delft de komende vier jaar te versterken. Dat doen we met een focus op drie opgaven. De eerste is het uitvoeren en afronden van grote projecten, zoals de spoortunnel, het nieuwe stadskantoor en de verlenging van tramlijn 19. De tweede is het stimuleren van werk – onder meer door optimaal gebruik te maken van de kracht van Delft als stad van innovatie, waarbij we inzetten op werkgelegenheid op alle niveaus. De derde opgave is het goed laten landen van de decentralisaties van zorg, jeugdzorg en de taken rond werk, arbeidsmarkt en inkomen – binnen het financiële kader. Bij de aanpak van deze opgaven zoeken we, als regiegemeente, de samenwerking met bewoners, bedrijven, instellingen en andere overheden.

Delft staat voor forse opgaven. Hoewel de economische crisis over het dieptepunt heen lijkt te zijn, zijn de gevolgen de komende jaren nog voelbaar: minder rijksinkomsten en te weinig werkgelegenheid. De financiële situatie blijft zorgelijk, mede door de forse lasten die Delft moet dragen. Bovendien krijgt de gemeente drie belangrijke verantwoordelijkheden over van het Rijk. Het zijn opgaven die veel vragen van onze inwoners, de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie.

Dit akkoord legt onze voornemens voor de komende jaren vast, op hoofdlijnen. Hiermee werken we door op de stevige koers die in de periode 2010-2014 is uitgezet. Dit akkoord geeft ook financieel richting aan de plannen. We gaan uit van een extra te bezuinigen bedrag van € 9 tot 18 miljoen in 2018. Risico's schuiven we niet vooruit. In de komende maanden werkt het college dit akkoord uit in een meer gedetailleerd bestuursprogramma, met daarin ook een uitwerking van de extra bezuinigingen.

In de aanloop naar dit coalitieakkoord hebben wij goede en vruchtbare gesprekken gevoerd met een groot aantal Delftenaren en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, tijdens bijeenkomsten op 17 april en 7 mei. Wij bedanken iedereen die een inbreng heeft geleverd. De bijdragen hebben geleid tot waardevolle inzichten, voor dit coalitieakkoord én voor het op te stellen bestuursprogramma. Het college blijft in gesprek met inwoners, ondernemers, organisaties en de raad, om de kwaliteit van de plannen te verhogen en om onze uitgangspunt van transparant besturen concreet te maken.

Inhoud

Stad van innovatie

Sterke economie

Stad van participatie

Innovatie van het sociaal domein
Aan het werk en maatschappelijk actief
Goed onderwijs
Samenwerken in sport

Leefbare stad

Veilige stad
Schone stad
Groen en gezond
Energie: zuinig en duurzaam
Bereikbare stad
Woonontwikkeling van de stad
Aantrekkelijke binnenstad
Stad met cultuur

Stad en bestuur

Verbonden met de regio
Nieuwe manier van werken
Dienstverlening: vooral digitaal
Regisserende overheid
Financieel gezond

Portefeuilleverdeling

Stad van innovatie

Sterke economie

Delft kan bouwen op een solide kenniseconomie, die perspectief biedt op nieuwe economische groei. We zetten in op meer werkgelegenheid en het binden van koopkracht: de sleutels om de Delftse economie te versterken. Een goede verbinding van economie, onderwijs en arbeidsmarkt resulteert in meer banen, op alle niveaus en voor alle Delftenaren. De gemeente heeft hierin een rol, door faciliteiten te bieden en de goede voorwaarden te scheppen.

De samenwerking met alle partners binnen de Technologische Innovatiecampus Delft (TIC Delft) heeft zich bewezen, met zichtbare resultaten. Het beleid voor de kenniseconomie kan daardoor rekenen op een breed draagvlak in de raad en in de stad, en dat moet zo blijven. De kenniseconomie is een motor voor alle bedrijvigheid: nieuwe bedrijven starten of vestigen zich in Delft, en dat levert banen op, ook in de ondersteunende economie.

Maar Delft als stad van innovatie kan nog beter. De nieuwe economie moet werkgelegenheid opleveren op alle niveaus. Delft stelt een actieplan Arbeidsmarkt op, met daarin aandacht voor onder meer strategisch accountmanagement: de gemeente levert een goede dienstverlening aan bedrijven én verleidt hen tot maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO), onder meer door het benoemen van de financiële en maatschappelijke voordelen ervan. Bedrijven die volgens de principes van MVO ondernemen, zijn in beginsel voorkeursleverancier van de gemeente. Het actieplan gaat verder in op een versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs (toekomstbestendige opleidingen) en een optimale afstemming tussen beleid rond arbeidsmarkt, onderwijs en economie. Bovendien zetten we in op een aanpak van jeugdwerkloosheid – met leerwerkcheques, arbeidsmarktprojecten, stageplekken, ouder-kindtrajecten – en een adequate ondersteuning om problemen met taal en rekenen aan te pakken.

Goed onderwijs is de basis voor werk. Met name beroepsopleidingen moeten aansluiten bij de arbeidsmarkt. We gaan daarom de dialoog aan met scholen en werkgevers om te komen tot een optimale match van opleidingen en beschikbaar werk binnen Delft en de regio. Onderwijs is een cruciaal onderdeel van de strategie voor Delft als stad van innovatie. Het is belangrijk dat de hele keten van (technisch) onderwijs aanwezig en toegankelijk is, zowel voor achterstands- als (internationale) excellente leerlingen. In de komende periode versterkt Delft deze keten.

We zien nieuwe kansen door de kenniseconomie meer te verbinden met het midden- en kleinbedrijf. Dit krijgt al vorm. Om meer omzet te genereren voor MKB, horeca en detailhandel maken we bijvoorbeeld werk van congresacquisitie en bekijken we de mogelijkheden voor samenwerking met een ZZP-pool. We onderzoeken verdere mogelijkheden en komen hiervoor met een plan.

Vanuit een strategische Europa-agenda geven we in de komende jaren vorm en inhoud aan samenwerking met andere partners, zowel overheden als private partijen. We realiseren de bestaande TIC-sleutelprojecten en versterken de TIC-agenda waar mogelijk met – ook duurzame – nieuwe sleutelprojecten. Daarnaast sluit Delft aan bij het Smart City-concept, dat mogelijkheden biedt om aanspraak te maken op Europese gelden.

Via het InnovationQuarter heeft Delft een regionale acquisitie- en investeringskracht. Ons doel is om samen met IQ de belangrijke vestigingsfactoren te benoemen om meer nieuwe bedrijven naar Delft te trekken. Binnen de Metropoolregio is Delft de spil op het kennis-economiebeleid, en levert de stad haar bijdrage aan de concurrentiekracht van de regio. Ook op het vlak van kantoren, bedrijven en detailhandel speelt de regio een belangrijke rol. In de Zuidvleugel zoeken we de samenwerking met onder meer Leiden om de kennis-economie verder aan te jagen.

De gemeente levert een goede, brede dienstverlening naar alle bedrijven. Samen met de TU Delft stellen we één contactpersoon aan bij wie bedrijven zich kunnen melden wanneer zij zich in Delft willen vestigen. De gemeente onderhoudt ook de relatie met bedrijven die al in Delft zijn gevestigd. We sturen op actief relatiebeheer en het managen van verwachtingen.

We maken ons sterk voor meer bedrijfsverzamelgebouwen, naar voorbeeld van de succesvolle formule van De Zuster. Het profiel van het bedrijfsverzamelgebouw is afgestemd op de behoefte. In eerste instantie bezien we of realisatie mogelijk is in leegstaand (gemeentelijk) vastgoed, onder de voorwaarde dat het minimaal kostendekkend is.

We werken aan het binden van koopkracht, onder meer door het voorzieningenniveau in de stad op peil te houden en ontwikkelingen mogelijk te maken in bestemmingsplannen. De uitvoering van het programma 'Bind de kenniswerker' zetten we in de komende periode voort.

Het Ondernemersfonds is een waardevolle organisatie voor en door ondernemers en genereert een investeringsstroom van jaarlijks ruim € 750.000 ten behoeve van de versterking van de kwaliteit van het ondernemersklimaat.

Stad van participatie

Innovatie van het sociaal domein

Delft heeft de voorbereidingen op de nieuwe gemeentetaken afgerond met de kadernota Innovatie Sociaal Domein I (ISD), met een breed draagvlak in de gemeenteraad. In de uitvoering is een uitgangspunt dat we inzetten op preventie en pro-actie, om te voorkomen dat mensen in kwetsbare situaties komen. Verder stroomlijnen we de toegang tot ondersteuning en streven naar één loket. We hanteren een gezamenlijke intake aan de voorkant die alle leefdomeinen in beeld brengt. We werken vraaggericht en lossen problemen in samenhang en samenspraak op, we ontschotten budgetten en zetten gezamenlijk instrumenten en voorzieningen in. Ondersteuning is niet vrijblijvend: we werken op basis van wederkerigheid. En we hanteren een systeemaanpak in multiprobleemsituaties: één gezin, één plan, één budget en één eindverantwoordelijke in multidisciplinaire hulp en dienstverlening.

De komende periode staat in het teken van de implementatie van de ISD. Vanaf 2015 nemen we drie jaar de tijd voor de invoering van de nieuwe taken. We zorgen ervoor dat die taken rustig worden ingevoerd, met innovatie en continuïteit van zorg als uitgangspunten. We gaan door met het project zorg en techniek, door deze meerjarig en programmatisch onderdeel van de gemeente te maken. We betrekken de Delftenaren bij de nieuwe gemeentetaken en hoe we deze willen uitvoeren.

Het doel van de ISD is dat mensen zelfstandig kunnen blijven. Als mensen dat (even) niet meer kunnen, zorgen de gemeente en zorgverleners voor een adequaat vangnet, zodat men weer zo snel mogelijk zelfstandig verder kan. De gemeente bevordert samen met maatschappelijke partners dat per wijk de zorg dichtbij de mensen is georganiseerd. Voorzieningen die deze doelstelling ondersteunen zetten we waar mogelijk gespreid in in de stad. Geïnspireerd op het succes van de buurtsportcoaches organiseren we in de ISD een makelaarsfunctie om mensen waar mogelijk vanuit zorg door te laten stromen naar algemene voorzieningen. We zien mogelijkheden voor lokale kleinschalige aanbieders van zorg en bevorderen hun inzet, de vorming van een ZZP-pool en het gebruik van dienstencheques voor gemaksdiensten.

Een goede jeugdzorg voorkomt zwaardere problemen en dito oplossingen op latere leeftijd. De gemeente wordt per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg, van preventie tot gespecialiseerde zorg. Dit biedt kansen om Delftse kinderen een goede start te geven, ongeacht hun familiesituatie. Onderwijspartners zijn hierbij belangrijk, mede vanwege de signaleringsfunctie. Als er signalen zijn van misstanden, gaat de gemeente 'achter de voordeur' kijken, binnen de wettelijke mogelijkheden. Goede samenwerking in de regio is een voorwaarde voor succes.

De kadernota ISD beschrijft hoe we de komende jaren de transitie gaan vormgeven. Het is een innovatieve aanpak, gericht op de ontwikkeling van Delftse kinderen en jongeren tot zelfstandige volwassenen. Op basis van de Sociale Visie Delft kiezen we voor een gezamenlijke aanpak, met een gezamenlijk doel en ingezette middelen. De gemeentelijke financiering regelen we zo dat deze moet leiden tot een betere samenwerking tussen verschillende organisaties die beslag leggen op de Delftse begroting. Om deze sluitende keten te realiseren, is onder andere

het Stedelijk Punt Jeugd ingericht. We onderzoeken de positie van de Centra voor Jeugd en Gezin om hun functie optimaal onder te brengen binnen jeugdzorg. De jeugdzorg voeren we uit binnen de gestelde financiële kaders. Er is ruimte voor maatwerk en kleine aanbieders van (gespecialiseerde) zorg.

De decentralisaties voeren we uit binnen het rijksbudget. Om te voorkomen dat de invoering van de nieuwe taken leidt tot ongewenste effecten, vormen we een brede reserve ISD voor de jaren 2015, 2016 en 2017, tot een bedrag van € 10 miljoen. De reserve dient als noodfonds voor schrijnende gevallen, om besparingsverliezen op te vangen en om kostenbesparende investeringen te doen.

Aan het werk en maatschappelijk actief

In de afgelopen periode heeft Delft Werkse! voorbereid en opgericht: een fusie van Combiwerk en de gemeentelijke afdeling Werk. Delft heeft daarmee een belangrijke stap gezet voor de uitvoering van de Participatiewet, per 1 januari 2015. Met de overige vier gemeenten van de arbeidsmarktregio Haaglanden – Rijswijk, Midden-Delfland, Westland en Den Haag – bereiden we ons verder voor op de komst van de Participatiewet. Regionale samenwerking is cruciaal om deskundigheid en kennis te delen en slagvaardig te zijn.

In de komende periode voeren we de discussie met de raad over de prioritering van de verschillende doelgroepen: WWB, WSW, Wajong. Dit is nodig, omdat de doelgroep groeit en het budget slinkt.

Om mensen aan het werk te krijgen, is een actieve benadering nodig van werkgevers. Hierbij geeft de gemeente het goede voorbeeld als sociale werkgever. We leveren ons aandeel voor de Garantiebanen. We richten ons onder meer op een effectieve samenwerking van Stadsbeheer, Avalex en Werkse!, bijvoorbeeld door het werk maken van afval en groen. De gemeente heeft ook een voorbeeldfunctie als het gaat om het beschikbaar stellen van stageplaatsen en het bieden van ruimte aan mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt.

Discriminatie doet zich overal in de samenleving voor, ook op de werkplek. Werkgevers, werknemers en de gemeente moeten samenwerken aan een arbeidsklimaat waarin geen plaats is voor discriminatie. Delft minimaliseert de verschillen in kansen op adequate scholing, stages en werk, door in samenspraak met de (migranten)zelforganisaties een aanpak te bepalen met daarin ruimte voor ambassadeurs en rolmodellen.

Delft wil dat iedereen mee kan doen – op de arbeidsmarkt of in de samenleving. Ondersteuning van mensen met lage inkomens blijft noodzakelijk om ervoor te zorgen dat iedereen – kinderen in het bijzonder – kan meedoen in Delft. We gaan door met de hervormde schoolkosten-, sport- en cultuurengelingen, en met de Delftpas.

Goed onderwijs

Onderwijs is de basis voor de ontwikkeling van elk kind en elke volwassene. Goed onderwijs zorgt voor gelijke kansen of biedt een tweede kans op een carrière. Zowel voortijdig schoolverlaten als laaggeletterdheid verslechtert de kans op een zelfstandige levensinvulling. We streven daarom naar minder schooluitval en minder laaggeletterdheid, zowel van kinderen als volwassenen. De gemeente verbindt diverse Delftse initiatieven rond lezen en schrijven met elkaar.

Delft staat voor goed onderwijs in alle stromingen, ook openbaar. Dit geldt voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs. De gemeente schept voorwaarden voor goed onderwijs, bijvoorbeeld door de zorg voor schoolgebouwen met een gezond binnenklimaat. We monitoren de algemene kwaliteit van het openbaar onderwijs, onder meer in overleg met onderwijsbestuurders en -personeel. Delft onderzoekt daarnaast de mogelijkheid om internationaal voortgezet onderwijs in de stad te vestigen.

Het onderwijs-achterstandenbeleid richt zich de komende jaren vooral op de scholen met de meeste achterstandsleerlingen. We faciliteren initiatieven om taalachterstanden bij kinderen tegen te gaan, door verbindingen te leggen tussen hen, scholen en gezinnen. Onderwijs kan problemen signaleren bij jeugd en jongeren: spijbelen, uitval, onvoldoende prestaties en afwijkend gedrag kunnen tekenen zijn van problemen thuis. We zetten in op vroegtijdige signalering en preventie. Dat betekent: waar nodig ontschotting tussen kinderopvang, peuterspeelzaal, vroeg- en voorschoolse educatie en basisonderwijs. Er verandert veel in zowel het onderwijs als in de jeugdzorg, als in augustus 2014 de nieuwe Jeugdwet in werking treedt en tegelijkertijd de stelselherziening, onder de noemer Passend Onderwijs. Delft benut die gelegenheid om de Centra voor Jeugd en Gezin, de huisarts, scholen en andere organisaties die betrokken zijn bij de jeugdzorg goed te laten samenwerken. Met een innovatieve aanpak is het mogelijk om voor minder budget toch goede zorg te leveren.

Wat betreft basisvaardigheden met een veiligheidscomponent, zoals schoolzwemmen, verdient ieder Delfts kind de kans om een diploma te halen. De gemeente gaat door met het bieden van een vangnet voor kinderen uit gezinnen waar geen ruimte is voor zulke basisvaardigheden.

Samenwerking in sport

Samenwerking tussen sportpartners en partners op het gebied van cultuur, welzijn, zorg en onderwijs levert aantoonbare positieve effecten, met minder geld van de gemeente en met meer resultaat. Voortbouwend op het succes van de buurtsportcoaches ontwikkelen deze zich verder tot maatschappelijk verantwoorde verenigingsmanagers. Deze verenigingsmanagers zetten we ook in voor kleinere verenigingen.

We hervormen het bewegingsonderwijs in onze stad, zodat er een doorlopende ontwikkelingslijn is tijdens en na schooltijd, in samenwerking met de sportverenigingen. Iedereen moet mee kunnen doen. Daarom komt er extra capaciteit voor re-integratietrajecten in de sport en ondersteuning van mensen met een beperking die mee willen doen.

Leefbare stad

Veilige stad

Het veiligheidsniveau in Delft is over het algemeen hoog. Veel Delftenaren voelen zich veilig in hun stad. We willen dat dat zo blijft. Toch zijn er in Delft situaties waar het sociaal klimaat minder goed is en mensen zich minder veilig voelen.

Bij overlast en verloedering komt de leefbaarheid in het geding. De publieke ruimte is van iedereen, maar dat betekent niet dat iedereen zich daar naar eigen goeddunken kan gedragen. Voor een woon- en leefomgeving die veilig, schoon en heel is zetten wij waar nodig brede handhaving in, samen met politie en hulpdiensten.

Het terugdringen van jeugdcriminaliteit blijft om inzet vragen. Wij doen dit met een aanpak op groepen en locaties én met een persoonsgerichte aanpak. We laten daarbij de sociale teams en het veiligheidshuis op elkaar aansluiten.

In een goed sociaal klimaat voelen mensen zich veilig, geaccepteerd en gewaardeerd en kunnen zij zich vrij ontwikkelen – al dan niet met ondersteuning. In samenwerking met partijen in de stad werkt het college een aanpak uit om Delftenaren weerbaarder te maken tegen criminaliteit en radicalisering.

Schone stad

Afval moet zoveel mogelijk als grondstof worden hergebruikt. Het huidige niveau van recycling en gescheiden inzamelen moet omhoog. Hergebruik van bijvoorbeeld textiel levert geld en werkgelegenheid op. Delft formuleert een duidelijke ambitie en gaat samen met innovatieve ondernemers aan de slag.

Onder de noemer 'werk maken met afval' voert het college een haalbaarheidsonderzoek uit voor het opzetten van één netwerkorganisatie die regie voert op alle activiteiten op het terrein van recycling. Het doel: meer hergebruik, meer gescheiden inzamelen, meer werkgelegenheid (in het bijzonder voor de doelgroep van de Participatiewet), betere dienstverlening en minder kosten.

Delft heeft de uitvoering van het afvalbeleid in handen gelegd van Avalex. De gemeenten zijn zowel eigenaar als opdrachtgever. Gelet op de financiële voordelen streven we naar een effectieve en geharmoniseerde uitvoering van het afvalbeleid. Delft steunt de voorgenomen omvorming van Avalex in een overheids-NV, die naar verwachting in deze collegeperiode zijn beslag krijgt.

Groen en gezond

We werken aan een schone, aantrekkelijke en groene stad. Parken en plantsoenen zijn belangrijk voor ontspanning en ontmoeting. Vanuit duurzaam perspectief is groen essentieel voor een klimaatbestendige stad. En economisch gezien is groen ook waardevol, als een essentieel onderdeel van een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Ook in het beheer van de openbare ruimte wordt Delft meer een regiegemeente. Werkse! is de voorkeurspartner om taken aan over te dragen. Op die manier kunnen we werkgelegenheid behouden of creëren die geschikt is voor mensen die afhankelijk zijn van laaggeschoolde arbeid.

Delft betreft buurtbewoners bij de aanleg en onderhoud van groen. We stimuleren tijdelijke natuur en stadslandbouw op plekken waar bouwen voorlopig niet aan de orde is. Gezamenlijke moestuinen leveren een sociale bijdrage: mensen doen contacten op en zijn gezond actief. We zoeken nieuwe ingangen om gezond gedrag te faciliteren en tegelijkertijd mensen – vooral kinderen – in aanraking te laten komen met de natuur in en om de stad. Delft zet nu in op de overdracht van de kinderboerderijen, waterspeeltuinen en het natuur- en milieucentrum De Papaver aan publieke of private partijen. Deze transitie past in onze visie van Delft als regiegemeente die alleen haar kerntaken uitvoert. Genoemd cluster vervult een sleutelrol in de natuur- en milieueducatie in Delft. Vanuit de stad zijn hier diverse vernieuwende initiatieven gekomen; de komende periode zal blijken hoe deze zich ontwikkelen.

Voor het beheer van de groengebieden Delftse Hout en Abtswoudse Bos werkt Delft samen met de regio. In regionaal verband zoeken we naar meer economische dragers om het natuur- en recreatiegebied Buytenhout tussen Zoetermeer en Delft in stand te houden. De bestuurlijke drukte in het beheer en onderhoud van het regionale groen dringen we terug. Door het betrekken van andere organisaties, maar ook private partijen, vergroten we het draagvlak voor het regionale groen en kunnen we het sneller, beter en goedkoper beheren.

Energie: zuinig en duurzaam

Delft streeft naar een zo laag mogelijk energieverbruik, zo min mogelijk uitstoot van broeikasgassen én gebruik van schone energie. Dat kunnen we bereiken samen met bewoners, instellingen en ondernemers door voorlichting, voorbeelden en e-deals.

Energiebesparing in de bestaande bouw levert het meeste op. Voor de komende prestatieafspraken met woningcorporaties zet Delft in op het verduurzamen van hun woningen. Verduurzaming van de bestaande woningvoorraad is goed voor de werkgelegenheid, bespaart energie en leidt tot lagere woonlasten – en gaat zo energiearmoede tegen. Vaak blijven rendabele maatregelen bij particuliere woningeigenaren uit, omdat men de voordelen niet kent en er veel regelwerk bij komt kijken. De gemeente kan bewonersgroepen stimuleren om isolatie en het plaatsen van zonnepanelen samen aan te pakken, door hen te informeren en ontzorgen. Welstandsregels passen we zo aan dat ze ruimte geven aan verduurzaming. We volgen de kansen voor Delft om aan te haken bij een regionaal warmtenet tussen Rotterdam en Den Haag. Samen met schoolbesturen zoeken we mogelijkheden om in schoolgebouwen energie én kosten te besparen.

De luchtkwaliteit in Delft blijft een aandachtspunt. We bestrijden luchtverontreiniging door het bevorderen van de fiets als vervoermiddel, behoud van een milieuzone voor vrachtverkeer en maatwerkdistributie in Delft.

Groen en water in de wijk voorkomen dat heftige regenbuien tot wateroverlast leiden en voorkomen hittestress in de zomer. De groene en waterrijke inrichting van Delft Zuidoost (project Groenblauw) is een voorbeeld voor het klimaatbestendig maken van de hele stad.

Bereikbare stad

Een goed bereikbaar Delft is een voorwaarde voor een vitale en levendige stad, voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Dat vraagt voortdurend aandacht, met name tijdens werkzaamheden met omleidingen en tijdelijke routes. Tijdig overleg met omwonenden en ondernemers, duidelijke bebording en bewegwijzering – ook in het Engels – en heldere informatie over werkzaamheden dragen bij aan draagvlak en bereikbaarheid. Zoveel mogelijk doorstroming van het verkeer beperkt de uitstoot van gassen én brengt de reiziger snel op de plaats van bestemming.

Een aantal belangrijke projecten naderen hun afronding. Zo wordt in deze collegeperiode de spoortunnel in gebruik genomen, inclusief het nieuwe stadskantoor en de parkeergarage Spoorringel. Ook wordt de Sint Sebastiaansbrug vernieuwd, waarover tramlijn 19 naar Technopolis gaat rijden. Onze doelstelling is om deze projecten op tijd, binnen budget en conform de overeengekomen kwaliteit uit te voeren. Waar nodig faseren we projecten. We geven extra aandacht aan optimalisatie van de relatie met samenwerkingspartners, omwonenden en ondernemers. Veiligheid, bereikbaarheid en beperking van overlast staan hierbij hoog in het vaandel.

We houden vast aan de ambities op het gebied van verkeer en vervoer voor de langere termijn. Ook ontbreken nog schakels in het (regionale) fietsnetwerk; dit netwerk moet worden verbeterd en aangevuld. Wel moeten we deze ambities temporiseren, vanwege de beperkte financiële middelen. Met een effectieve lobby en constructief overleg met Rijk, provincie, Stadsgewest Haaglanden en straks de Metropoolregio, zorgt het college ervoor dat de Delftse projecten op de agenda komen en uiteindelijk worden uitgevoerd.

We hechten aan een zo veilig mogelijk verkeer. Kwetsbare groepen, zoals schoolgaande kinderen, voetgangers, scootmobilisten en fietsers, krijgen extra aandacht. Overzichtelijke oversteekplaatsen en toegankelijke trottoirs dragen bij aan een verkeersveilige situatie.

In deze collegeperiode moeten we de nodige parkeervraagstukken oplossen. Het uitgangspunt blijft: de juiste parkeerder op de juiste plek. We streven naar integratie van de parkeerketen en onderzoeken de mogelijkheid om het parkeren op straat en in de garages onder te brengen in één organisatie. We staan voor een duidelijk parkeerbeleid dat op een gastvrije manier wordt gehandhaafd, gericht op het optimaal gebruik van de schaarse ruimte en het voorkomen van parkeeroverlast.

De parkeertarieven voor bewoners en ondernemers (eerste vergunning) gaan in deze collegeperiode niet omhoog, op een aanpassing voor de inflatie na (met de consumentenprijsindex als maximum). We zetten in op het verlagen van de kosten binnen de parkeerketen, mede door het gebruik van slimmere (digitale) methoden en technieken.

Het is belangrijk voor de Delftse economie dat bezoekers en toeristen de parkeergarages gemakkelijk vinden. Tijdens grote werkzaamheden geven we extra aandacht aan tijdelijke parkeervoorzieningen voor bewoners en de bereikbaarheid van parkeergarages.

Zorgen voor voldoende fietsparkeerplaatsen is een grote opgave. De 7.500 plaatsen in de nieuwe stallingen bij het station Delft zijn niet genoeg volgens de prognoses, die uitgaan van 13.000 plaatsen. Het frequent verwijderden van 'weesfietsen' bevordert een optimaal gebruik

van de beperkte stallingsmogelijkheden en beperkt de overlast van verkeerd geparkeerde fietsen. Verder is spreiding van het extra aantal fietsparkeerplaatsen noodzakelijk. Dat kan onder andere door bij station Delft Zuid nieuwe stallingsmogelijkheden te maken. We onderzoeken de mogelijkheden om ook bij fietsparkeren differentiatie aan te brengen in kort en lang stallen, de kwaliteit van de stalling en de loopafstand van stalling tot bestemming. Het college brengt de effecten in kaart van varianten waarvoor de fietser moet betalen. Delft voert hierover overleg met NS. Hierbij nemen we onze wens mee om op station Delft Zuid meer treinen te laten stoppen.

Woonontwikkeling van de stad

Delft is een prettige stad om in te wonen. Om verschillende groepen die hier willen wonen een passend aanbod te kunnen doen, werkt de gemeente aan een evenwichtige woningvoorraad en gemengde wijken. We houden vast aan de Woonvisie die de raad in 2009 heeft vastgesteld en die in 2011 is geactualiseerd. Met de verdergaande extramuralisering van zorg is er bijzondere aandacht voor voldoende geschikte woningen voor mensen die zorg aan huis nodig hebben, in de nabijheid van voorzieningen als winkels, gezondheidscentra en openbaar vervoer. We werken daarom aan de ontwikkeling van woonservicezones in de stad.

De ontwikkeling en exploitatie van de nieuwe wijken Nieuw Delft en Harnaschpolder krijgen prioriteit. Starters en afgestudeerden moeten hier een kans krijgen, zodat we hen aan Delft kunnen binden. Nieuw Delft wordt een duurzame wijk. Daarbij hoort – als dat technisch en financieel past bij de nieuwbouw – een duurzame warmtevoorziening, zoals geothermie. Dit zou bijdragen aan Delft als ‘proeftuin’ voor duurzame technologie, in samenwerking met TU Delft en bedrijven.

De ingezette wijkverbetering in de Bomenwijk, Voorhof en Buitenhof wordt doorgezet en waar mogelijk meer gericht ingezet. Voor Buitenhof ontwikkelen gemeente en maatschappelijke partners een meerjarige visie op de toekomst van deze aandachtswijk.

De ontwikkeling van het gebied TU Midden, TU Noord en Technopolis gebeurt in één samenhangend project: Delft Zuidoost. We zetten in op een ruimtelijke integratie van wonen, werken, leren en recreëren in dit gebied én op een goede verbinding met de rest van de stad.

Ook Delft heeft te maken met negatieve grondexploitaties. Binnen de diverse gebiedsontwikkelingen – zoals Spoorzone en Harnaschpolder – werken we eraan om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken en om te buigen naar kansen. Delft hanteert grondprijzen die aantrekkelijk zijn en de bouw stimuleren. De gemeente bevordert de interesse in Delft als bouwlocatie, door proactief, faciliterend en dienstverlenend te werken en mogelijke investeerders op maat te bedienen. Waar mogelijk gaan we voor tijdelijk gebruik van vrije kavels, zonder extra kosten voor de gemeente. Met initiatiefnemers maken we goede afspraken over de eindigheid van het tijdelijke gebruik.

Naar mate de economie weer wat aantrekt, zullen er nieuwe initiatieven komen voor ontwikkelingen in de stad. De gemeente stelt zich ook bij deze ontwikkelingen proactief op. Er is ruimte voor duurzame, innovatieve en experimentele bouw. We verkennen mogelijkheden voor ‘regelvrije’ zones. Delft streeft naar een compacte, duurzame en dynamische stad. Veruit de belangrijkste ontwikkeling voor de komende periode is de gebiedsontwikkeling Nieuw Delft. Hierbij stellen we vraaggestuurd ontwikkelen centraal.

De komende periode moet de gemeente jaarlijks enkele bestemmingsplannen actualiseren en uniformeren. We gaan door met toekomstgericht bestemmen. Belanghebbenden betrekken we in een vroeg stadium bij het opstellen van ontwikkelplannen. We onderzoeken de mogelijkheden om met 3D-bestemmingsplannen te gaan werken. Met behulp van open data kan dit mogelijk met derden worden gerealiseerd.

We sturen actief op het omvormen van leegstand naar een andere bestemming. De gemeente gaat hiervoor onder andere in overleg met pandeigenaren.

We gaan voor een meer efficiënt gebruik van het maatschappelijk vastgoed dat de gemeente in eigendom heeft en huurt, zoals schoolgebouwen. Het bundelen en onder één dak huisvesten van functies leidt tot een betere benutting en lagere kosten. We bekijken de 'bezettingsgraad' (hoe vaak wordt een gebouw benut en door hoeveel gebruikers) en verbeteren deze zo nodig. Daarbij is het nodig samen te werken met andere eigenaren van vastgoed met gelijkwaardige functies. Locaties die eventueel vrijkomen, komen in aanmerking voor herontwikkeling. We maken ook werk van een herstructurering en een investeringsplan voor de sportaccommodaties, zodat verenigingen ook op dit gebied toekomstbestendig blijven. Het college maakt hiervoor een integraal huisvestingsplan sport.

De gemeente stoot panden in haar bezit gefaseerd af, rekening houdend met marktomstandigheden. Een uitzondering geldt voor vastgoed met een strategisch karakter. Het vastgoed dat resteert moet een marktconform rendement opleveren, rekening houdend met de (maatschappelijke) functie.

Aantrekkelijke binnenstad

De Delftse binnenstad is van iedereen. Het is een aantrekkelijke binnenstad waar mensen wonen, winkelen en evenementen bezoeken. We blijven investeren in de kwaliteit van de binnenstad. Deze investeringen moeten wel een aantoonbaar economisch effect hebben.

De leegstand in de binnenstad is nu relatief laag. Het college werkt eraan om dat zo te houden, met behulp van gezamenlijke economische investeringen en de uitvoering van het acquisitieplan. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het aantrekken van aanvullende detailhandel in de winkelstraat, waar tijdelijke winkels (*pop-up stores*) als mogelijk alternatief kunnen dienen. Het college bespreekt met het Rijk de ontwikkeling van het Armamentarium.

De gemeente stuurt op kwaliteit in de binnenstad en gaat hiervoor in gesprek met ondernemers en vastgoedeigenaren. Doel is om een divers winkelaanbod te waarborgen, de kwaliteit van de openbare ruimte op peil te houden en de potentie van de binnenstad optimaal te benutten. Met maatschappelijke partners bespreken we wat de opgaven zijn.

Een aantrekkelijke binnenstad is ook bereikbaar, met parkeergarages en een fijnmazig netwerk voor fietsers. Het college verkent of er bij ondernemers en bewoners draagvlak is voor enige uitbreiding van de autoluwe binnenstad, bijvoorbeeld de Nieuwe Langendijk.

Op termijn komt er weer een stopplek voor touringcars bij het Prinsenhof. We streven naar een verbetering van de oost-west looproute voor bezoekers, via Prinsenhof en Markt. We bezien of

touringcars niet meer via de Nieuwe Langendijk de binnenstad in hoeven, door verplaatsing van de stopplek bij het Blauwe Hart naar de Koepoortplaats.

Het college onderzoekt alternatieven om de toegang tot de autoluwe binnenstad te reguleren. Het beperken van zwaar verkeer (vrachtwagens en bussen) in de binnenstad voorkomt schade en overlast. Meer duurzame, fijnmazige stadsdistributie (onder meer via het water) verbetert de leefbaarheid en de bereikbaarheid van de binnenstad.

Stad met cultuur

Op het gebied van cultuur ligt er een enorme financiële uitdaging die om extra aandacht vraagt. Een goede bibliotheekfunctie, cultuureducatie, een theater en een museale functie vormen samen de ruggengraat van cultureel Delft. Als gevolg van de forse bezuinigingen staat ook deze ruggengraat onder druk. Om de druk op te vangen beziet het college samen met de 'grote vier' culturele spelers hoe de onderlinge samenwerking beter kan en hoe de instanties elkaar kunnen versterken. De rol van de gemeente is om deze basisinfrastructuur te faciliteren. We zetten in op een verzelfstandiging van VAK en kostendekkendheid van tarieven en verkennen een verre-gaande samenwerking tussen DOK en VAK. Bovendien maken we duidelijk wat we verwachten van de organisaties, zodat de basisinfrastructuur voor cultuur, cultuureducatie en talent-ontwikkeling op orde is.

In 2015 presenteert het college hiervoor een nieuw cultuurbeleidsplan. Voor dit plan bezien we ook of samenwerking mogelijk is tussen gemeente, markt en particulier initiatief om Delft op cultureel gebied een herkenbaarder gezicht te geven, zoals bijvoorbeeld de stad van het 'aanstormend talent'.

Het gemeentelijk archief is inmiddels beter op orde. Deze lijn zetten we door, zodat het archief de maximale bezuinigingstaakstelling kan behalen door regionale en digitale samenwerking. We zetten het traject voort waarin we bezien of de archieffunctie kan worden gecombineerd met een onderkomen voor de collectie van Erfgoed. We sturen erop dat Museum het Prinsenhof de bezoekersaantallen haalt die zijn opgenomen in het businessplan, en zo bijdraagt aan het verdienmodel van de stad. In deze collegeperiode sorteren we voor op een zelfstandig Museum het Prinsenhof. We werken aan een succesvol Prinsenkwartier, met het Agathaplein als culturele poort naar de binnenstad. Het uitgangspunt is dat initiatieven worden gerealiseerd zonder gemeentelijke financiële steun.

We werken aan een evenementenbeleid dat bijdraagt aan een verbetering van de Delftse economie. We onderzoeken of er kaders kunnen komen om per evenement te bepalen wat de beste locatie is. De evenementenkalender wordt verder verbeterd, in overleg met ondernemers en bewoners. We streven naar het zoveel mogelijk wegnemen van regels en het bieden van ondersteuning voor organisatoren van evenementen, om zo het cultureel ondernemerschap te stimuleren.

De Stichting Delft Marketing en de gemeente voeren samen taken uit op het gebied van stadsmarketing. Waar mogelijk richten we deze taken efficiënter in en verbreden we de rol van de stichting Delft Marketing met de kenniseconomie. De opbrengst kan vervolgens ten goede komen aan de gezamenlijke marketing van de stad.

Stad en bestuur

Verbonden met de regio

De regio is belangrijk voor Delft. We werken op veel terreinen regionaal samen, zowel op strategie, beleid als uitvoering. Daarnaast biedt de regio kansen om efficiëntievoordelen te halen, zowel in uitvoering als op voorzieningenniveau.

Delft werkt mee in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). De Vervoersautoriteit van de MRDH is bepalend voor wegen, regionaal openbaar vervoer en het fietspadennetwerk. Maar ook op economisch gebied is de Metropoolregio belangrijk voor Delft. We richten ons nadrukkelijk op de Economische Agenda Zuidvleugel, de overkoepelende visie voor de Metropoolregio. De investeringen van die agenda vinden deels plaats in Delft, als 'motor van de innovatieregio'. Voor de acquisitie van kennisintensieve bedrijven en benutting van het regionale investeringsfonds zet Delft in op het InnovationQuarter.

Met Leiden heeft Delft zo veel overeenkomsten en zo veel gedeelde ambities dat we een strategische alliantie willen opbouwen. We verkennen hoe we gezamenlijk een strategische bestuurlijke samenwerkingsagenda kunnen opstellen.

Met deze regionale samenwerkingsverbanden wordt de regioportefeuille steeds groter en complexer: het speelveld is in beweging en de spelregels veranderen. Er zijn veel samenwerkingsverbanden binnen gemeenschappelijke regelingen en met verbonden partijen, een nieuw samenwerkingsverband met Rijswijk voor een shared service center is in de maak. In de komende periode willen we resultaatgericht en transparant opereren binnen de samenwerkingsverbanden. Daarbij kijken we naar het directe Delftse belang, maar ook naar de (grotere) belangen van de regio. Hierbij is een actieve rol van de Delftse raad en het college nodig om de benodigde netwerken bij elkaar te brengen. We kiezen er dan ook voor om deze rol binnen het college te verankeren bij één van de wethouders.

Nieuwe manier van werken

Deze periode is uitdagend, wij zijn ons daar terdege van bewust. We moeten keuzes daarom meer dan ooit maken vanuit het belang voor Delft als geheel. Goede en tijdige communicatie is de sleutel tot meer draagvlak.

De gemeentelijke organisatie transformeert naar een regiegemeente. Delft werkt aan een kleinere, slagvaardige organisatie, die van buiten naar binnen werkt. Dat vraagt een nieuwe manier van werken, ook van het college en de raad. Wij vragen van de bestuurders een zakelijke en innovatieve manier van besturen en veranderkracht om de doelen te realiseren. Een organisatie die kleiner wordt, houdt ook in dat organisaties op afstand komen. Het omgaan met verzelfstandigde partijen vraagt een professionele rol als opdrachtgever.

Wij beschouwen inbreng vanuit de stad als verrijking op ieder beleidsonderdeel. Voor de innovaties die nodig zijn in bijvoorbeeld het sociaal domein zijn ideeën van Delftenaren, maatschappelijke organisaties en ondernemers nodig en welkom. Dat geldt ook voor de verbinding tussen de kenniseconomie en werk op alle niveaus, voor verkeersoplossingen en zeker ook bestemmingsplannen. Inbreng waarderen betekent niet iedereen gelijk geven. Van

een stadsbestuur wordt verwacht dat het houdbare besluiten neemt en voortgang boekt. Een veranderende manier van werken is ook op een andere manier communiceren, gericht op draagvlak en vertrouwen. We onderzoeken nieuwe manieren om meer inwoners te betrekken.

Dienstverlening: vooral digitaal

De opgaven voor Delft betekenen ook veranderingen in dienstverlening. Betere communicatie vooraf – inclusief gebruik van social media – verbetert het draagvlak voor maatregelen en zorgt voor lagere kosten achteraf. Digitaal (mail, website) heeft de voorkeur. Als dat noodzakelijk of efficiënter is, zetten we ook klassieke middelen in (telefoon, papier, bezoek). We geven samenwerkingsverbanden in de regio – zoals klantcontactcentra – flexibel vorm, zodat we kunnen inspelen op nieuw (rijks)beleid. Delft gaat nog meer samenwerken met andere instanties die een loketfunctie zouden kunnen vervullen, zowel privaat als publiek.

We bekijken of de tarieven, zoals leges die al volledig kostendekkend zijn, omlaag kunnen door een vernieuwende aanpak en kosten te reduceren. Structurele kostenverlaging vereist soms een incidentele investering, zoals in ICT. De gemeente hoeft ontwikkeling van applicaties en ICT-beheer niet zelf uit te voeren. Delft zet daarom in op ‘open data’ waarmee anderen toepassingen kunnen ontwikkelen, zoals app’s op het gebied van parkeren of bestemmingsplannen. Daarnaast bekijken we of *open source*-software leidt tot lagere kosten.

We doen mee aan het project Doorbraak in Dienstverlening, met als doel: landelijke regelgeving te beïnvloeden, die moet leiden tot minder regels. We benutten de mogelijkheden in landelijke wetgeving om vergunningplichten te verminderen. Daarnaast onderzoeken we nut en noodzaak van lokale vergunningplichten; waar mogelijk zetten we deze om in meldingsplichten of vrijgeven. Voor de omgevingsvergunningen kan Delft dat ook bereiken door flexibeler te bestemmen.

Handhaving stellen we ook in het teken van dienstverlening. *Hospitality* is daarbij een kernfunctie. De functie van gastheer of -vrouw geldt onder anderen voor parkeercontroleurs en vergunningverleners.

We gaan in overleg met ondernemers over welke regels voor hen grote barrières zijn. We houden de termijn voor vergunningverlening zo kort mogelijk en heroverwegen de noodzaak tot vergunnen als het mogelijk is kosten te besparen. We zetten (budgetneutraal) in op gemeentelijke openingstijden die handig zijn voor werkende Delftenaren, dus ook buiten kantoortijd.

Delft is een betrouwbare, transparante en toegankelijke gemeente die juridisering van eventuele geschillen zoveel mogelijk wil voorkomen. Dat kan door open te communiceren en bij dreigende conflicten zo snel mogelijk in gesprek te gaan. De gemeente behandelt eventuele bezwaar- en beroepsprocedures tijdig, onafhankelijk en zorgvuldig. Ook betaalt de gemeente de bulk van haar facturen op tijd.

Regisserende overheid

We zetten de keuze voor ‘meer stad’ en ‘minder overheid’ én de transformatie van Delft naar een regiegemeente versterkt voort. We gaan van een beleidsuitvoerende naar een netwerkende, ondernemende gemeente, die zich vooral toelegt op het maken van toepasbaar beleid en stuurt op het behalen van beoogde maatschappelijke effecten (*outcome*). Uitvoering

laten wij steeds meer over aan deskundige partners, die wij aanmoedigen deel te nemen aan de levering van publieke diensten. De gemeente schept randvoorwaarden, stimuleert, motiveert en durft 'los te laten'. Delft stelt een regieagenda op met onderwerpen en taken waarop de gemeente verre gaand wil gaan samenwerken met partners. Hierbij zijn wij alert op het behoud van de democratische controle door de gemeenteraad bij uitbesteding en samenwerking met andere gemeenten.

Delft maakt de beweging naar een compacte overheid. De doorontwikkeling als regiegemeente wordt voortgezet. We werken verder aan een compacte kernbezetting, waarbij de uitvoering waar mogelijk verzelfstandigt. Daarnaast zoeken we samenwerking met andere overheden, instellingen en ondernemers om de gemeentelijke taken effectief en efficiënt uit te voeren. Delft pakt de nieuwe verantwoordelijkheden en taken in het sociaal domein innovatief aan op basis van de door de raad vastgestelde kadernota Innovatie Sociaal Domein. Met het programma Strategische Personeelsplanning ontwikkelen we scenario's voor de Delftse organisatie in 2020 en maken we strategische keuzes voor de toekomst.

Financieel gezond

Delft staat in 2014-2018 voor forse uitdagingen. Het is – ook vanuit financieel oogpunt – zaak om met economische vernieuwing extra werk te creëren, op alle niveaus. De gemeente krijgt daarnaast extra taken van het Rijk: jeugdzorg, langdurige zorg en participatie (werk en inkomen). Delft krijgt de uitdaging om deze 'decentralisaties in het sociaal domein' (de 3D's) veel slimmer te organiseren, want het Rijk hevelt niet alleen de taken over, maar bezuinigt tegelijkertijd fors. Ook is de vastgoedmarkt een financieel risico voor gebiedsontwikkelingen, zoals Nieuw Delft (Spoorzone) en Harnaschpolder.

In de afgelopen vier jaar heeft Delft al stevig bezuinigd. Met resultaat: de recente jaarrekeningen waren positief. We ontkomen echter niet aan extra bezuinigingen, mede door bovengenoemde risico's, het negatieve financieel meerjarenbeeld én herverdeeleffecten van het gemeentefonds. Extra betekent: bovenop de bezuinigingen van circa € 12 miljoen (structureel) die Delft al heeft ingeboekt, maar nog niet gerealiseerd. We gaan uit van een extra bedrag van € 9 tot 18 miljoen (structureel, gedeeltelijk meerjarig incidenteel) in 2018. Dit telt dus op tot € 21 tot 30 miljoen in 2018. In het meetbaar bestuursprogramma legt het college de extra noodzakelijke bezuinigingen aan de raad voor, op basis van de laatste ontwikkelingen en de circulaire van het Rijk. Omdat de consequenties van dergelijk omvangrijke bezuinigingen ingrijpend zijn, willen we eerst meer zekerheid over het te bezuinigen bedrag alvorens meer definitieve keuzes te maken over waar die gevonden moeten worden. We kiezen voor een integrale benadering waarbij we alle beleidsterreinen betrekken.

De financiële risico's schuiven we niet door naar de Delftenaren. De onroerendezaakbelasting stijgt daarom met maximaal de consumentenprijsindex (CPI) van het CBS.

Aanbestedingen gunnen we op overkoepelend gemeentelijk doel in plaats van middelen, passend bij de nieuwe Aanbestedingswet. Dit voorkomt bijvoorbeeld dat een aanbesteding op zichzelf goedkoop lijkt, maar een negatief effect heeft op een ander onderdeel van de begroting.

In de periode 2014-2018 hanteren we – naast bovengenoemd financieel kader – een aantal spelregels. Ten eerste is een sluitende begroting en jaarrekening altijd uitgangspunt. Een besluit over nieuw beleid of nieuwe investeringen kan alleen op basis van een integrale afweging, dus

via de kadernota en de begroting. Verder vangen we financiële tegenvallers allereerst op binnen dezelfde portefeuille, dekken we structurele uitgaven altijd uit structurele inkomsten en vallen vrijvallende investeringsgelden terug in de algemene middelen. Positief resultaat vanuit de jaarrekening gebruiken we allereerst om schulden te verlagen. We gaan terughoudend om met nieuwe leningen en garantstellingen. Rekenrentes en afschrijftermijnen zijn realistisch, gebaseerd op extern gangbare methodes. En tot slot blijft Delft gelden van derden aantrekken, zoals uit het EU-fonds voor regionale ontwikkelingen. Aanvragen toetsen we vooraf op de bijdrage aan Delftse beleidsdoelen.

Portefeuilleverdeling

<p>Burgemeester Bas Verkerk Portefeuille Veiligheid en Internationaal beleid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Openbare orde • Veiligheid • Toezicht en handhaving • Internationaal beleid
<p>Wethouder Aletta Hekker (D66), 1ste loco-burgemeester Portefeuille Financiën, Jeugdzorg, Onderwijs en Dienstverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financiën • Jeugd en jeugdzorg • Onderwijs • Regio en deelnemingen • Dienstverlening en vergunningen • Communicatie • ICT
<p>Wethouder Ferrie Förster (STIP), 2de loco-burgemeester Portefeuille Economie, Cultuur en Ruimtelijke ordening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Economie • Toerisme en stadsmarketing • Cultuur • Binnenstad • Ruimtelijke ordening
<p>Wethouder Stephan Brandligt (GroenLinks), 3de loco-burgemeester Portefeuille Werk, Duurzame ontwikkeling en Beheer van de stad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsmarkt, participatie en inkomen • Integratie, inburgering en emancipatie • Duurzame ontwikkeling • Delftse Hout en regionaal groen • Beheer openbare ruimte
<p>Wethouder Raimond de Prez (PvdA), 4de loco-burgemeester Portefeuille Wonen, Stedelijke vernieuwing en Zorg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wonen • Stedelijke vernieuwing • Zorg • Volksgezondheid • Sport • <i>Projecten: gebiedsontwikkelingen Spoorzone (Nieuw Delft), Harnaschpolder, Poptahof, Bomenwijk</i>
<p>Wethouder Lennart Harpe (VVD), 5de loco-burgemeester Portefeuille Verkeer en vervoer, Grondzaken en vastgoed en Spoorzone</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verkeer en vervoer • Grondzaken en vastgoed • Regiegemeente • Afvalbeleid (Avallex) • Personeel en organisatie • Gemeentelijke huisvesting • Juridische zaken • <i>Projecten: gebiedsontwikkeling Delft Zuidoost, Spoortunnel, Stadskantoor, Tramlijn 19, St. Sebastiaansbrug</i>

Ondertekening

Delft, 9 mei 2014

De fractievoorzitters namens de coalitiepartijen

D66

Huub Halsema

STIP

Bert Vogel

GroenLinks

Fleur Norbruis

Partij van de Arbeid

Ernst Damen

VVD

Bart Smals